

Päätös erityisesti suojeltavien lajien, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*), kalkkihuurresammalen (*Palustriella commutata*), kukrinvahajäkälän (*Gyalecta kukriensis*) ja paahdekypäräjäkälän (*Farnoldia hypocrita*), esiintymispaikan rajojen määrittämisestä

ASIA

Erityisesti suojeltavien lajien, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*), kalkkihuurresammalen (*Palustriella commutata*), kukrinvahajäkälän (*Gyalecta kukriensis*) ja paahdekypäräjäkälän (*Farnoldia hypocrita*), esiintymispaikan rajojen määrittäminen

KOHDE

Hukkavaara, erityisesti suojeltavien lajin esiintymispaikka

Kunta: Kuusamo

Tunnus: ERA270318

Rekisteriyksiköt:

Tila 305-417-4-3 (Hukkanen)

Tila 305-417-21-1 (Sievi)

ALUEKUVAUS

Erityisesti suojeltavien lajien, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*), kalkkihuurresammalen (*Palustriella commutata*), kukrinvahajäkälän (*Gyalecta kukriensis*) ja paahdekypäräjäkälän (*Farnoldia hypocrita*) esiintymispaikka (liitekartta), sijaitsee Kuusamon kaupungin itäosassa, Hukkavaaran lounaispuolella ja Suolavaarantien länsipuolella, Kuohukko-nimisen suoalueen pohjoisosassa. Esiintymispaikan rajausta rajautuu idässä tiehen, pohjoisessa, kaakossa ja lännessä kivennäismaan metsiin, ja muissa suunnissa suohon. Rajauksen pinta-ala on noin 4,6 hehtaaria.

Ruskoruosteheinän esiintymispaikka on heti tien länsipuolella olevalla suolla, joka on luokiteltu väkäsammalietoksi. Kalkkihuurresammalen esiintymä on lännempänä samalla suoalueella olevassa lähteessä, kukrinvahajäkälän esiintymä on suoalueen luoteispuolen metsässä

23.4.2025

olevalla dolomiittikivipaljastumalla, ja paahdekypäräjäkälän esiintymä on suoalueen lounaispuolen metsässä olevalla dolomiittikivipaljastumalla.

KUULEMINEN

Maanomistajia on kuultu asiassa Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (jäljempänä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) 4.3.2025 päivätyllä kirjeellä. Maanomistajille varattiin mahdollisuus osallistua yhteiselle maastokäynnille.

SAADUT KANNANOTOT

Kiinteistön 305-417-21-1 (Sievi) maanomistajan kanssa käytiin sähköpostiviestien vaihtoa 13.3.2025 ja 15.4.2025 välisenä aikana. Maanomistaja mainitsi rajausalueella sijaitsevan talvitien, jota on aiemmin käytetty metsätalouden kuljetuksiin ja aiotaan tulevaisuudessa käyttää myös sulan maan aikana tapahtuviin mönkijäkuljetuksiin. Maanomistaja esitti huolensa kyseisen kulkuväylän käytön estymisestä ja tiedusteli rajaukseen liittyvistä korvauksista. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus vastasi esitettyihin kysymyksiin ja tarjosi mahdollisuuden kannanoton toimittamiseen.

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Luonnonsuojelulain 77 § 1 momentin ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:n tarkoittamien erityisesti suojeltavien lajien, ruskoruosteheinän, kalkkihuurresammalen, kukrinvahajakälän ja paahdekypäräjäkälän, säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat määritellään päätöksen liitekarttaan merkityllä tavalla.

ESIINTYMISPAIKAN HÄVITTÄMIS- JA HEIKENTÄMISKIELTO

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin nojalla liitekartan mukaista ruskoruosteheinän, kalkkihuurresammalen, kukrinvahajakälän ja paahdekypäräjäkälän esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimet voivat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden ja polkujen rakentaminen
- maa- ja kallioperän vahingoittaminen
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen
- alueen peittäminen maa-aineksilla tai raivausjätteillä
- rahkasammaleen, turpeen tai muun maa-aineksen otto

23.4.2025

- pelloksi raivaaminen
- ojitukset ja muu lajien kannalta haitallinen alueen vesitalouden muuttaminen
- moottoriajoneuvoilla ajaminen
- alueen luontaisen kasvillisuuden ja puuston hävittäminen tai vahingoittaminen lukuun ottamatta hyväksytyjä hoitotoimia.

Erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaa voidaan luonnonsuojelulain 80 § 2 momentin mukaan hoitaa maanomistajan suostumuksella ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

Kiinteistön 305-417-21-1 (Sievi) maanomistajan esille tuomaa talvitietä rajausalueella voidaan tarvittaessa käyttää maanpinnan ollessa jäätyneenä. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus arvioi, että tien käyttäminen sulan maan aikaan voi etenkin avosualueella jättää ajouria ja siten heikentää erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkaa.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain 77 § 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää erityisesti suojeltavaksi lajiksi sellainen uhanalainen eliölaji, jonka riski hävitä luonnosta on vähintään hyvin korkea.

Luonnonsuojeluasetuksen 8 §:n mukaan luonnon-suojelulain 77 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityisesti suojeltavat lajit on merkitty * -merkinnällä luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 6.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat.

Ruskoruosteheinä, kalkkihuurresammal, kukrinvahajakälä ja paahdekypäräjäkäälä ovat luonnonsuojelulain 77 §:ssä ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:ssä ja sen liitteessä 6 säädettyjä erityisesti suojeltavia lajeja.

Ruskoruosteheinä on erittäin uhanalainen (EN) laji. Lajilla on koko Suomessa noin 90 tiedossa olevaa havaintopaikkaa. Pohjois-Pohjanmaalla tiedossa on noin 80 havaintopaikkaa, joista kaikki ovat Kuusamossa. Tämä rajaus kattaa yhden niistä. Laji on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2023.

Kalkkihuurresammal on erittäin uhanalainen (EN) laji, jolla on koko maassa runsaat 100 tiedossa olevaa havaintopaikkaa. Pohjois-Pohjanmaalla tiedossa on noin 30 havaintopaikkaa, joista kaikki ovat Kuusamossa. Tämä rajaus kattaa yhden niistä. Laji on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2023.

23.4.2025

Kukrinvahajakälä on erittäin uhanalainen (EN) laji, jolla on koko maassa noin 30 tiedossa olevaa havaintopaikkaa. Pohjois-Pohjanmaalla tiedossa on vajaa 20 havaintopaikkaa, joista kaikki ovat Kuusamossa. Tämä rajausta kattaa yhden niistä. Laji on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2020.

Paahdekypäräjäkälä on erittäin uhanalainen (EN) laji, jolla on koko maassa 14 tiedossa olevaa havaintopaikkaa. Pohjois-Pohjanmaalla tiedossa on kolme havaintopaikkaa, joista kaikki ovat Kuusamossa. Tämä rajausta kattaa yhden niistä. Laji on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2020.

Kuulemisessa saadut lisätiedot alueen metsätaloustäytöstä on huomioitu kaventamalla rajausalueen metsäisiä reunaosia siltä osin kuin se on lajien elinympäristövaatimukset huomioon ottaen mahdollista. Rajausesityksen pinta-ala oli noin 5,3 ha ja tässä päätöksessä esitetyn lopullisen rajauksen pinta-ala on noin 4,6 ha.

Rajausta kattaa edellä mainittujen lajesiintymien lisäksi noin 12–90 m leveään suojavyöhykkeen, joka rajaa lajeille soveltuvan alueen ja turvaa esiintymispaikan vesitalouden ja pienilmaston säilymistä pitkällä aikavälillä. Suojavyöhykkeeseen sisältyy vuonna 2023 inventoitu, ruskoruosteheinän ja kalkkihuurresammalen asuttama ja niiden elinympäristöksi soveltuva kalkkivaikutteinen, lähteinen lettosuoalue sekä vuonna 2020 inventoitu kalkkikallioalue, jossa tavataan kukrinvahajakälää ja paahdekypäräjäkälää ja jossa on näiden lajien elinympäristöiksi soveltuvia dolomiittikiviä ja -kalliota. Kuusamon Hukkavaaran esiintymispaikka on lajien säilymiselle tärkeä ottaen huomioon lajien harvinaisuus ja uhanalaisuus.

Rajausalueella tavataan myös muita huomionarvoisia lajeja, muun muassa vaarantunut (VU) jäkälälaji kalkkilehtojäkälä (*Toniniopsis coprodes*) sekä silmälläpidettävät (NT) jäkälälajit sinilimijäkälä (*Fuscopannaria praetermissa*) ja sammallimijäkälä (*Protopannaria pezizoides*), jotka kaikki on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2020. Lisäksi rajausalueella esiintyy silmälläpidettävä (NT) sammallaji sirppihuurresammal (*Palustriella falcata*), joka on havaittu rajausalueella viimeksi vuonna 2023.

Erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajaaminen on päätös, joka on pantava täytäntöön heti eikä sen täytäntöönpanoa voida yleisen edun vuoksi lykätä.

KIELLON VOIMAANTULO JA PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Luonnonsuojelulain (9/2023) 77 § 2 momentin mukaan hävittämis- ja heikentämiskielto tulee voimaan, kun Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi

23.4.2025

alueen omistajille ja haltijoille. Päätös on voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

PÄÄTÖKSEN JULKINEN KUULUTTAMINEN JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Luonnonsuojelulain 121 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava 77 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä tarkoitetulla julkisella kuulutuksella, ja tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa kuntalain 108 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Luonnonsuojelulain 121 §:n 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on julkaistava luonnonsuojelulain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

PÄÄTÖKSEN TALLENTAMINEN KIINTEISTÖTIETOJÄRJESTELMÄÄN JA LUONNONSUOJELUN TIETOJÄRJESTELMÄÄN

Luonnonsuojelulain 121 §:n 1 momentin mukaan päätös on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään. Luonnonsuojelulain 118 § 2 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tallennettava luonnonsuojelun tietojärjestelmään tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä.

POIKKEUSLUPA

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 77 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

VALTION KORVAUSVELVOLLISUUS

Jos päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on luonnonsuojelulain 111 §:n ja 113 §:n mukaan oikeus saada valtiolta siitä täysi korvaus. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin on 83 §:n nojalla haettu lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määrittämiseksi

23.4.2025

voidaan panna vireille ennen luvan hakemista. Jos korvauksesta tai suojelun muusta vaihtoehtoisesta toteuttamistavasta ei ole voitu sopia, luonnonsuojelulain 113 §:n mukaan toimitusta korvausten määrittämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 77 § 1-2 momentti, 116 § ja 121 §
Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta (1066/2023) 8 § ja liite 6
Hallintolaki (434/2003) 34 § ja 62 a §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 momentti
3 kohta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

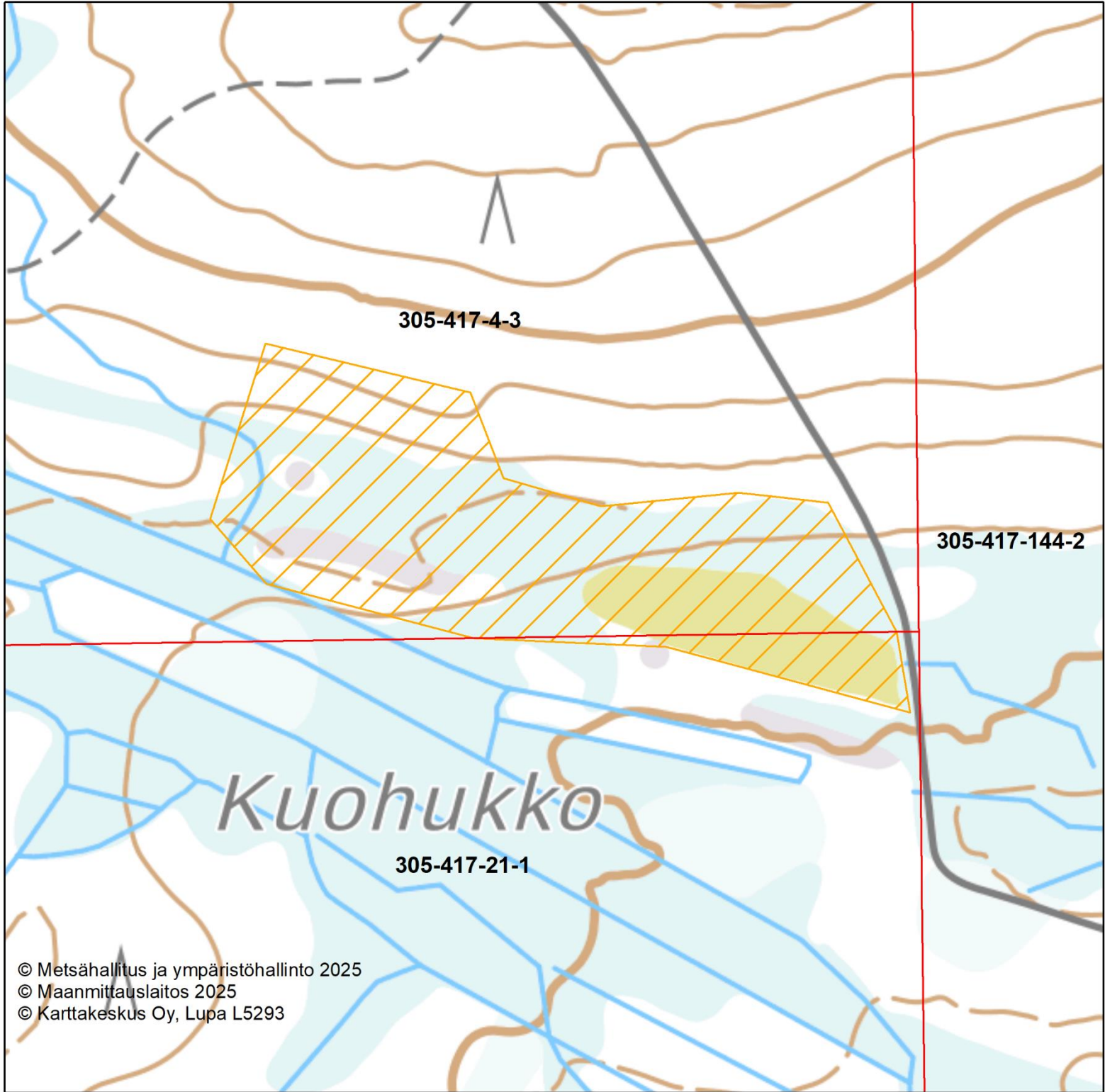
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT JA YHTEYDENOTOT

Lisätietoja asiassa antavat luonnonsuojelun suunnittelija Henri Karjalainen (henri.karjalainen@ely-keskus.fi) ja yksikön päällikkö Eero Melantie (eero.melantie@ely-keskus.fi).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Suunnittelija Henri Karjalainen ja ratkaissut Yksikön päällikkö Eero Melantie.

Liitteet	Rajauskartta maastokartta- ja ilmakuvapohjalla Valitusosoitus Asiakirjan hyväksymistä koskeva merkintä
TIEDOKSIANTO	Maanomistajat, saantitodistuksin Kuusamon kaupunki, sähköpostitse Suomen luonnonsuojeluliitto/Pohjois-Pohjanmaan piiri, sähköpostitse
Tiedoksi	Maanmittauslaitos, sähköpostitse Suomen Metsäkeskus, sähköpostitse Ympäristöministeriö, sähköpostitse

© Metsähallitus ja ympäristöhallinto 2025
© Maanmittauslaitos 2025
© Karttakeskus Oy, Lupa L5293

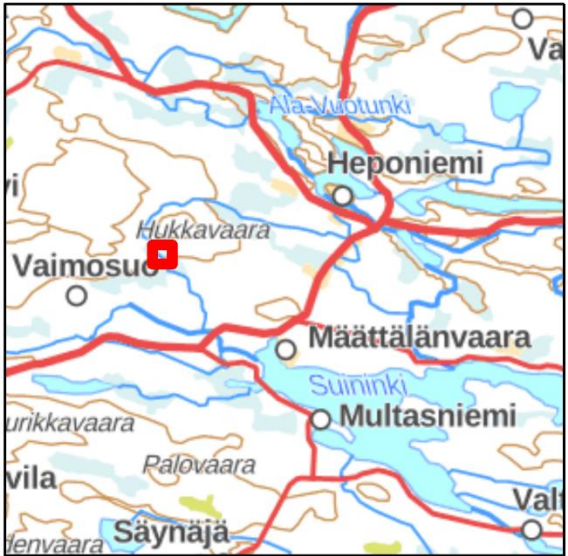
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat

- Kiinteistörajat
- Erityisesti suojeltavien lajien esiintymän raja (4,6 ha)

Koordinaattijärjestelmä: EUREF TM 35FIN

Lähde: Maanmittauslaitos

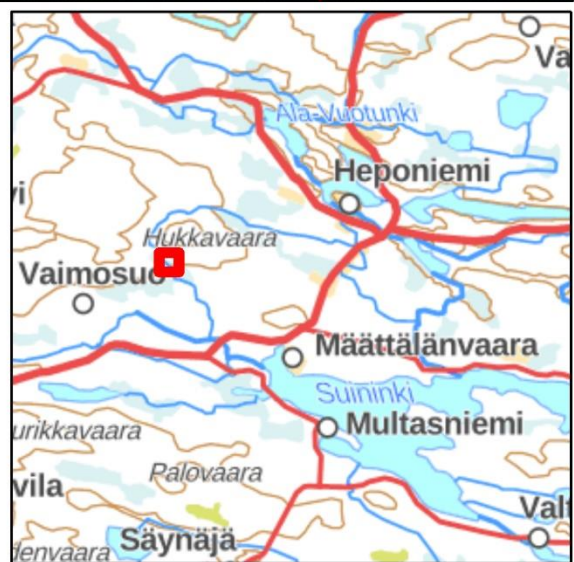
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat

- Kiinteistörajat
- Erityisesti suojeltavien lajien esiintymän raja (4,6 ha)

Koordinaattijärjestelmä: EUREF TM 35FIN

Lähde: Maanmittauslaitos

Tämä asiakirja POPELY/531/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/531/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Karjalainen Henri 23.04.2025 11:56

Ratkaisija Melantie Eero 23.04.2025 12:15